
Euroopa Liidu kohtuasjade kokkuvõte märts 2017

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

- **C-568/15**: Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs (eelotsus – mõiste „põhitariif“)
- **C-638/15**: PPU, X ja X (eelotsus – piiratud territoriaalse kehtivusega viisa)
- **T-117/15**: Eesti vs komisjon (tühistamishagi – komisjoni jõustunud otsuse muutmise taotlus, suhkru ülemäärased laovarud)
- **C-72/15**: Rosneft (eelotsus – Euroopa Kohtu pädevus, piiravate meetmete kehtivus)

Olulisemad EL Kohtu otsused:

- **C-390/15**: RPO (eelotsus – digitaalsete raamatute elektrooniline tarne, vähendatud käibemaksumäär, võrdne kohtlemine)
- **C-398/15**: Manni (eelotsus – füüsiliste isikute kaitse nende andmete töötlemisel)
- **C-157/15**: Achbita (eelotsus – naistöötajal islami pearäti kandmise keelamine)
- **C-158/14**: A. jt (eelotsus – ühine välis- ja julgeolekupoliitika, teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud terrorismivastaseks võitluseks)
- **C-146/16**: Verband Sozialer Wettbewerb (eelotsus – trükimeedias sisalduv reklaam, olulise teabe esitamata jätmine)

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

C-568/15: Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs (eelotsus – mõiste „põhitariif“)

Euroopa Kohtu otsus, 2. märtsil 2017

Saksa kohus esitas Euroopa Kohtule küsimused direktiivi 2011/83/EL (tarbija õiguste kohta) artiklis 21 sätestatud mõiste „põhitariif“ tõlgendamise kohta. Täpsemalt küsis Saksa kohus, millised kulud võivad tarbijale kaasnedä müügijärgse teenuse telefoniliinile helistamisel.

Kohus nentis, et mõiste „põhitariif“ tavatähenduses viitab tavakõne jaoks kehtestatud tariifile, ning asus seejärel analüüsima direktiivi konteksti ja eesmärki. Kohus märkis, et mitmest direktiivi artiklist nähtub, et kui tarbija teostab selle direktiiviga kehtestatud õigusi, ei ole tal põhimõtteliselt kohustust tasuda muid tasusid peale tavaliste tasude, ning järelikult jääb võimalik lisatasu kaupleja kanda. **Seega tuleneb direktiivi kontekstist, et mõistega „põhitariif“ peetakse silmas telefonikõne tavatariifi ilma lisatasuta tarbijale.**

Kohus leidis, et taoline tõlgendus väljendab direktiivi eesmärki, milleks on kaasa aidata kõrgetasemelisele tarbijakaitsele. **Kohus leidis nagu Eestigi, et kui tõlgendada mõistet „põhitariif“ nii, et kauplejal on õigus arvestada suuremat tariifi kui tariif kõne eest geograafilisele laua- või mobiiltelefoninumbrile, siis hoiab see tarbijaid tagasi abitelefoni kasutamast, et saada sõlmitud lepingu kohta teavet või teostada õigusi eelkõige seoses garantii ja taganemisega.**

Kokkuvõttes leidis kohus sarnaselt Eestiga, et direktiivi artiklis 21 viidatud mõistet „põhitariif“ tuleb tõlgendada nii, et tasu kõne eest, mis on seotud sõlmitud lepinguga ja mis on tehtud kaupleja hallatud abitelefoniinile, ei tohi olla suurem tavalisele geograafilisele laua- või mobiiltelefoninumbrile helistamise tasust. Kui sellest piirangust on kinni peetud, ei oma tähtsust asjaolu, kas kaupleja teenib mittegeograafilist abitelefoniini kasutades kasumit või mitte.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-638/16: PPU, X ja X (eelotsus – piiratud territoriaalse kehtivusega viisa)

Euroopa Kohtu otsus, 7. märtsil 2017

Süüriast pärit kaebajad (abielupaar ning nende kolm väikelast) soovisid Belgias saada varjupaika ning taotlesid seetõttu Belgia saatkonnas Liibanonis „humanitaarkaaluatlustel“ väljastatavat viisat. Nimelt võimaldab määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri, mh „humanitaarkaaluatlustel“ ja „rahvusvahelistest kohustustest“ tulenevalt anda piiratud territoriaalse kehtivusega (PTK) viisa konkreetse liikmesriigi territooriumile reisimiseks. Belgia kohus küsis Euroopa Kohtult, kas eeskirjas sätestatud „rahvusvahelistest kohustustest“ tuleneb liikmesriigile kohustus väljastada varjupaigataotluse esitamiseks PTK viisa.

Eesti leidis, et viisaeeskirjast ei tulene liikmesriigile kohustus väljastada lühiajaline viisa taotlejale, kes plaanib pikaajaliselt viibida liikmesriigi territooriumil (nt varjupaigataotleja).

Kohtujurist leidis oma 7. veebruari 2017 [ettepanekus](#), et liikmesriigid peavad viisaeeskirjas märgitud „humanitaarkaaluksel“ esitatud viisataotluse menetlemisel võtma arvesse EL põhiõiguste hartas sätestatud. Nii oli liikmesriik kohtujuristi hinnangul kohustatud andma PTK viisa juhul, kui on piisavalt alust arvata, et viisa andmisest keeldumise korral ohustab rahvusvahelist kaitset taotlemaid isikuid piinamine või muu ebainimlik või alandav kohtlemine.

Erinevalt kohtujuristist leidis kohus, et **kaebajate olukord (sh viisataotlus) ei kuulu liidu õiguse kohaldamisalasse**, mistõttu tuleb nende taotluste lahendamisel lähtuda riigisisestest õigusest. Seda põhjusel, et viisaeeskirja alusel on võimalik viisa väljastada maksimaalselt kolmeks kuuks ning pikaajalise viisa või elamisloa andmist humanitaarsetel kaaluksel reguleerivad õigusaktid liidu tasandil puuduvad. Kuna küsimus ei kuulu EL õiguse kohaldamisalasse, **ei ole võimalik kohaldada ka EL põhiõiguste hartat. Ühtlasi ei kohaldu kaebajate viisataotlustele viisaeeskirjas sätestatud keeldumised.**

Lisaks märkis kohus, et **viisaeeskiri ei võimalda kolmandate riikide kodanikel esitada rahvusvahelise kaitse taotlusi liikmesriikide välisesindustele**. Viisaeeskirja eesmärk ei ole ühtlustada rahvusvahelise kaitse õiguse andmisega seonduvat. Rahvusvahelise kaitse saamise õigust reguleerivate liidu õigusaktide kohaselt on aga selge, et selliseid taotlusi ei saa esitada liikmesriikide välisesindustes.

Kokkuvõttes leidis kohus sarnaselt Eestiga, et viisaeeskirjast ei tulene liikmesriikidele kohustust väljastada viisat taotlejale, kes plaanib viibida liikmesriigi territooriumil pikaajaliselt.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

T-117/15 Eesti vs komisjon (tühistamishagi – komisjoni jõustunud otsuse muutmise taotlus, suhkru ülemäärased laovarud)

Üldkohtu otsus 24. märtsil 2017

Eesti esitas komisjoni vastu hagi, kuna komisjon keeldus muutmast oma 2006. a otsust, millega kohustati Eestit maksma 45,7 mln eurot Euroopa Ühenduste omavahenditesse. Eesti taotles komisjoni 2006. a otsuse muutmist, kuna Euroopa Kohus leidis 2012. a kohtuasjas Pimix C-146/11, et 1. maiks 2004 liikmesriigi keeles Euroopa Liidu Teatajas (ELT) avaldatama õigusakte ei saa üksikisikutele rakendada. Seetõttu ei olnud Eesti hinnangul võimalik ettevõtjatelt nõuda nende kohustuste täitmist seoses üleliigsete suhkru laovarudega. Sisuliselt tasus riik EL eelarvesse suhkru üleliigse laovaru eest ilma, et neid summasid oleks võimalik ettevõtjatelt sisse nõuda. Eesti leidis, et selline olukord on vastuolus liidu õigusega nagu tuvastas üldkohus kohtuasjades T-248/07 ja T-262/07.

Üldkohus märkis esmalt, et varasema, lõplikuks muutunud otsuse uuesti läbi vaatamise taotlus võib iseenesest olla põhjendatud, kui ilmnevad uued ja olulised asjaolud. Järgmiseks analüüsis üldkohus, kas kohtuasja Pimix C-146/11 ning kohtuasju T-248/07 ja T-262/07 saab pidada uuteks asjaoludeks.

Üldkohus märkis, et **kuigi need kohtuotsused tehti ajaliselt hiljem kui 2006. a suhkruotsus, ei tähenda see veel automaatselt, et tegemist on uue asjaoluga**, mida peab suhkruotsuse tegemisel arvesse võtma. Nimelt on kohtuotsuses Pimix C-146/11 Euroopa Kohus vaid tõlgendanud EL õigust nii, nagu seda oleks võinud või pidanud mõistma komisjon ja Eesti juba suhkruotsuse vastuvõtmisel. Samamoodi olid kohtuasjade T-248/07 ja T-262/07 aluseks olevate otsuste puudused teada juba nende vastuvõtmise ajal. Kui samad puudused esinesid ka suhkruotsuses, siis oleks Eesti pidanud need väited tõstatama suhkruotsuse tühistamise hagi.

Teiseks analüüsis üldkohus, kas kohtuasja Pimix C-146/11 ja kohtuasju T-248/07 ja T-262/07 saab pidada olulisteks asjaoludeks. Üldkohus märkis, et oluline asjaolu on selline, mis muudab oluliselt õiguslikku olukorda võrreldes selle ajaga, mil varasem õigusakt vastu võeti. Seega analüüsis üldkohus esmalt, kas kohtuotsus Pimix C-146/11 muutis Eesti õiguslikku olukorda.

Üldkohus sedastas, et kohtuasi Pimix C-146/11 puudutas tasu maksmist muude põllumajandustoodete ülemääraste varude hoidmise eest ning seal tekkis kohustus tasu maksta ühinemiskuupäeva (1. mai 2004) seisuga olnud laovarude alusel. Suhkru puhul tuli laovaru maksta alles siis, kui ettevõtja laovarused ei kõrvaldanud 30. novembriks 2005. Kohustus maksta oli vaid selle tulemus, et ettevõtjad ei täitnud varude kõrvaldamise kohustust. Seega vastupidi Eesti seisukohale ei tekkinud suhkru tasu maksustatav teokoosseis 1. mail 2004, vaid siis, kui laovarud jäid kõrvaldamata ja see toimus seisuga 30. november 2005. Selleks ajaks oli vajalik määrus juba eesti keeles avaldatud. Järelikult ei takistanud tasude kogumist ettevõtjatelt asjaolu, et määrus oli 1. mail 2004 ELTs avaldamata. **Seega ei saa üldkohtu hinnangul kohtuotsuses Pimix C-146/11 sedastatut üle kanda suhkru laovarudele ning Eesti ei saa väita, et sellest otsusest tulenevalt ei saanud ta ettevõtjatelt nõuda suhkru üleliigsete laovarude eest tasu. Järelikult ei saa kohtuasja Pimix C-146/11 pidada oluliseks asjaoluks, mis tingiks suhkruotsuse ümbervaatamise.**

Kokkuvõttes leidis kohus, et **asjaolusid, millele tugines Eesti taotlus suhkruotsuse muutmiseks, ei saa pidada uuteks ega olulisteks.** Järelikult tuleb tunnistada komisjoni otsus suhkruotsust kinnitavaks aktiks ning **hagi tuleb vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-72/15: Rosneft (eelotsus – Euroopa Kohtu pädevus, piiravate meetmete kehtivus)

Euroopa Kohtu otsus 28. märtsil 2017

Ühendkuningriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlus käsitles otsuse 2014/512/ÜVJP ja määruse (EL) 833/2014 (piiravad meetmed seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas) kehtivust ja tõlgendamist.

Erinevalt Eesti seisukohast leidis Euroopa Kohus, et tal on teatud juhtudel pädevus teha **eelotsuseid** nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raamistikus vastu võetud aktide **kehtivuse kohta**. Seda juhul, kui eelotsusetaotlus puudutab ÜVJP raamistikus vastu võetud otsuse kooskõla kontrollimist ELL artikliga 40 (ÜVJP-raamistikus püsimise hindamine) või füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes võetud piiravate meetmete seaduslikkuse kontrollimist. Aluslepingud ei näe ette mingeid erireegleid sellise kohtuliku kontrolli läbiviimiseks. **Järelikult on kohus pädev lahendama eelotsusetaotlust, mis käsitleb nimetatud otsuse kooskõla ELL artikliga 40.**

Teiseks leidis kohus, et tal on pädevus kontrollida selliste nõukogu otsuste seaduslikkust, **mis näevad ette piiravad meetmed füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes.** ERTL artikli 275 teises lõigus täpsustatakse, et kohus on pädev tegema otsuseid **füüsiliste või juriidiliste isikute poolt algatatud aktide seaduslikkuse kontrolli kohtuasjades.** Kohus leidis, et ERTL artikli 275 teise lõigu eesmärk ei ole määrata kindlaks, millises menetluses võib ta teatud otsuste seaduslikkust kontrollida, **vaid määrata kindlaks, mis liiki otsuste seaduslikkust võib ta kontrollida mis tahes menetluses, mille eesmärk on seaduslikkuse kontroll.**

Kohus leidis, et kuna tal on **sisuline pädevus** otsustada liidu õigusaktide kehtivuse üle, kui tegemist on piiravate meetmetega füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, siis tuleb ERTL artikli 275 teist lõiku tõlgendada nii, et liikmesriikide kohtutel on võimalik esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus niisuguseid meetmeid sätestavate nõukogu otsuste kehtivuse kohta.

Kokkuvõttes leidis kohus, et ta on pädev tegema **eelotsuseid** ÜVJPga seotud sätete alusel vastu võetud aktide kehtivuse kohta tingimusel, et eelotsusetaotlus puudutab selle otsuse kooskõla kontrollimist ELL artikliga 40 või füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes võetud piiravate meetmete seaduslikkuse kontrollimist.

Kohus leidis sarnaselt Eestiga, **et vaidlusaluse nõukogu otsuse ja määrusega füüsilistele ja juriidilistele isikutele kehtestatud piiravad meetmed on kehtivad**. Kohus leidis, et otsus ja määrus ei riku ELL artiklit 40 ega EL-Venemaa partnerluslepingut. Lisaks leidis kohus, et nõukogu ei rikkunud põhjendamiskohustust, kaitseõigusi, sh õigust tutvuda toimikuga ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, võrdse kohtlemise põhimõtet ega kuritarvitanud võimu. Samuti on otsus ja määrus proportsionaalsed, st ei riiva Rosnefti ettevõtlusvabadust ja omandiõigust ebaproportsionaalselt.

Kohus leidis erinevalt Eestist, et naftatööstuse jaoks mõeldud toodete eksportimiseks antav, st keelatud „rahaline abi“ puudutab toetusi, laenusid ja ekspordikrediidikiindlustusega võrreldavaid meetmeid ning ei hõlma panga või muu finantsasutuse poolt maksekorralduse töötlemist. Seega finantsasutustel ei ole kohustust saada kõikide maksekorralduste töötlemiseks, mis on seotud naftatööstuse jaoks mõeldud toodete müümise, tarnimise, üleandmise või eksportimisega Venemaale, **veel üks luba lisaks loale**, mis on selliseks tehinguks juba määruse kohaselt saadud.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Olulisemad EL Kohtu otsused:

C-390/15: RPO (eelotsus – digitaalsete raamatute elektrooniline tarne, vähendatud käibemaksumäär, võrdne kohtlemine)

Euroopa Kohtu otsus, 7. märtsil 2017

Käibemaksudirektiivist 2006/12/EÜ tuleneb, et vähendatud käibemaksumäära võib kohaldada sellistele trükistele nagu raamatud, ajalehed ja muud perioodikaväljaanded. See hõlmab endas ka digitaalsete raamatute tarnet füüsilisel kandjal (nt CD). Samas digitaalsete raamatute elektroonilisele tarnele tuleb kohaldada tavalist käibemaksumäära. Poola konstitutsioonikohtul tekkis kahtlus, kas võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevalt on selline erinev maksustamine kehtiv.

Esiteks kontrollis Euroopa Kohus, kas tegemist on sarnaste olukordadega. Kohus selgitas, et hinnang olukorra sarnasusele tuleb anda lähtudes liidu seadusandja eesmärgist, milleks raamatute tarnele vähendatud käibemaksumäära kohaldamisel on lugemise soodustamine. Kohus leidis, et digitaalsete raamatute nii elektrooniline kui ka füüsilisel kandjal tarne täidavad seda eesmärki. Seega on tegemist kahe olukorraga, mis liidu seadusandja taotletava eesmärgi seisukohalt on sarnased. Kuna aga neile ei kohaldu sama käibemaksumäär, on tegemist sarnase olukorra erineva käsitlemisega.

Teiseks analüüsis kohus, kas selline erinev käsitlemine võiks olla põhjendatud. Kohus märkis, et **digitaalsete raamatute elektroonilise tarne korral tavalise käibemaksumäära kohaldamist tuleb pidada e-kaubandust käsitleva käibemaksu erikorra osaks**. Elektrooniliselt osutatavatele teenustele pidas liidu seadusandja vajalikuks kehtestada selged, lihtsad ja ühetaolised reeglid, seega välistas ta nende puhul vähendatud käibemaksumäära kohaldamise. Sellega säätetakse maksukohustuslasi ja liikmesriikide maksuhaldureid sellest, et neil tuleks igat liiki elektroonilise teenuse puhul kontrollida, kas see kuulub mõne sellise teenusekategorია alla, millele võib kohaldada vähendatud käibemaksumäära. **Kuna kõik**

elektrooniliselt osutatavad teenused jäetakse vähendatud käibemaksumäära kohaldamisest välja, on põhjendatud, et seda tehakse ka digitaalsete raamatute elektroonilise tarne puhul.

Kohus selgitas, et vastupidine olukord kahjustaks seadusandja soovitud e-kaubanduse sisemist ühtsust. Lisaks leidis kohus, et kui vähendatud käibemaksumäära laiendada kõikidele elektroonilistele teenustele, viiks see omakorda olukorrani, kus nende teenuste, mida ei kasutata elektrooniliselt ja millele ei kohalduks vähendatud käibemaksumäär, ning elektrooniliselt osutatavate teenuste vahel oleks tegemist ebavõrdse kohtlemisega.

Kokkuvõttes leidis kohus, et **digitaalsete raamatute tarnet füüsilisel kandjal ja elektrooniliselt võib maksustada erinevalt, sest see on põhjendatud.** Seega leidis kohus, et selline erinev maksustamine tulenevalt käibemaksudirektiivist on kehtiv.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-398/15: Manni (eelotsus – füüsiliste isikute kaitse nende andmete töötlemisel)

Euroopa Kohtu otsus, 9. märtsil 2017

Itaalia äriees S. Manni on ehitusettevõtte juhataja, kellega sõlmiti turismikompleksi ehitamise hankeleping. Kompleksi kinnistute müümine ebaõnnestus ning Manni arvates oli see seotud sellega, et äriregistrist nähtus, et ta oli olnud ühe ettevõtte juhataja, mis läks 1992. aastal pankrotti ning kustutati 2005. aastal äriühingute registrist likvideerimismenetluse tulemusel. Manni kaebas äriregistrit pidava Lecce kaubanduskoja Itaalias kohtusse, kuna eelmainitu keeldus tema isikuandmete kustutamisest.

Eelotsusetaotluse esitanud Itaalia kohus palus Euroopa Kohtul selgitada, kas füüsilistel isikutel on õigus taotleda äriühingute registrit pidavalt ametiasutuselt teatud aja möödudes pärast äriühingu tegevuse lõpetamist isikuandmete kustutamist, anonüümseks muutmist või avalikustamise piiramist. Selleks tõlgendas kohus kahte direktiivi lähtudes EL põhiõiguste hartast. Esimeses direktiivis 68/151/EMÜ, teatud liiki äriühingute avalikustamisnõuete osas, on ette nähtud äriühingute registrite avaldamise põhimõte. Teises direktiivis 95/46/EÜ, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, on ette nähtud põhimõte säilitada isikuandmeid ainult seni, kuni see on nende andmete töötlemise eesmärkidega seoses vajalik. EL põhiõiguste harta tagab õiguse eraelu puutumatusel ning õiguse isikuandmete kaitsele.

Kohus märkis esmalt, et aktsiaseltsid ja piiratud vastutusega äriühingud pakuvad kolmandatele isikutele ainsa tagatisena oma vara. Seetõttu on põhjendatud, et füüsilised isikud, kes otsustavad tegeleda majandustegevusega äriühingu kaudu, on kohustatud tegema avalikkusele kättesaadavaks andmed oma isikuandmete ja volituste kohta. See on oluline õiguskindluse, kaubandustehingute aususe ja siseturu tõrgeteta toimimise jaoks. Samas leidis kohus, et **võivad esineda olukorrad, kus õigustatud ja veenval põhjusel saab andmesubjekt nõuda pärast piisavalt pika aja möödumist äriühingu lõpetamisest oma isikuandmetega tutvumise piiramist.**

Kohus leidis, et **see on riigisisese seadusandja otsustada, kas füüsilised isikud võivad taotleda registrit pidavalt ametiasutuselt juhtumipõhiselt neid puudutavate isikuandmetega tutvumise piiramist.** Kui põhikohtuasjas on selline piiramine seadusest tulenevalt lubatud, peab riigisisene kohus hindama, kas selleks esineb õigustatud ja veenvaid põhjusi. Kohus lisas, et registrisse kantud isikuandmete kättesaadavuse piiramise taotluse põhjendamiseks ei piisa ainuüksi asjaolust, et väidetavalt ei õnnestu turismikompleksi kinnistuid müüa, kuna selle kinnisvara võimalikud ostjad saavad tutvuda äriühingu registri andmetega.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-157/15: Achbita (eelotsus – naistöötajal islami pearäti kandmise keelamine)

Euroopa Kohtu otsus, 14. märtsil 2017

Kaebaja teatas oma tööandjale, et kavatseb kanda islami pearäti. Seejärel kehtestas ettevõtte reeglid, et töötajatel on töökohal keelatud kanda poliitilisi, filosoofilisi või usulisi veendumusi väljendavaid nähtavaid tunnuseid ja/või korraldada asjaomaseid riitusi. Kaebaja tööleping öeldi seejärel üles tema kindla kavatsuse tõttu kanda töökohal islami pearäti. Kaebaja vaidlustas töölepingu ülesütlemise Belgia kohtutes.

Kohtuasja lahendav Belgia kassatsioonikohus palus Euroopa Kohtul tõlgendada EL direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel. Sisuliselt paluti kohtul selgitada, kas eraettevõtja üldisest sise-eeskirjast tulenev islami pearäti kandmise keeld on otsene diskrimineerimine.

Euroopa Kohus märkis esmalt, et direktiivi järgi tähendab „võrdse kohtlemise põhimõte“, et ei esine otsest ega kaudset diskrimineerimist mh usutunnistuse alusel. Seejuures **hõlmab mõiste „usutunnistus“ nii usulisi veendumusi kui ka nende avalikku kuulutamist.**

Kuivõrd ettevõtte sise-eeskirjad puudutasid vahet tegemata loetletud veendumuste igasugust väljendamist ning see kohaldus kõikide töötajate suhtes ühtemoodi, **ei näinud sise-eeskiri kohtu hinnangul ette otseselt usutunnistusel või veendumustel põhinevat erinevat kohtlemist.**

Lisaks analüüsis kohus põhikohtuasja pinnalt võimaliku kaudse diskrimineerimise elemente. Kohus märkis, et **ettevõtja soov näidata nii era- kui avaliku sektori klientide suhtes välja neutraalsust, on õigustatud eelkõige juhul, kui see puudutab vaid klientidega kokku puutuvaid töötajaid.** Seejuures saab poliitilisi, filosoofilisi või usulisi veendumusi väljendavate nähtavate tunnuste kandmise keelamisega tagada, et neutraalset poliitikat kohaldatakse nõuetekohaselt. **Seda tingimusel, et vastavat poliitikat tõesti järgitakse järjepidevalt ja süstemaatiliselt.**

Lõpetuseks viitas kohus riigisisese kohtu kohustusele hinnata, kas ettevõttes oli kehtestatud asjakohane üldine ja ühetaoline poliitika, kas pearäti kandmise keeld puudutas vaid klientidega suhtlevaid töötajaid ning kas kaebajale oleks saanud pakkuda mõnda muud töökohta.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-158/14: A. jt (eelotsus – ühine välis- ja julgeolekupoliitika, teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud terrorismivastaseks võitluseks)

Euroopa Kohtu otsus, 14. märtsil 2017

Eelotsustaotluse esitanud Madalmaade kohus palus kohtul tõlgendada EL põhiõiguste hartat, nõukogu raamotsust terrorismivastase võitluse kohta, nõukogu ühist seisukohta 2001/931 terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta ning nõukogu määrust (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu

suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks. Teiseks puudutas taotlus rakendusmääruse (EL) nr 610/2010 kehtivust osas, milles terroristlik ühendus LTTE jäetakse rühmituste ja üksuste loetellu, kelle rahalised vahendid külmutatakse.

Vastavalt Hollandi ametivõimudele, tegelesid A jt vahendite hankimisega LTTE kasuks, mille tulemusel kanti nad Hollandi sanktsioonimääruse alusel isikute loetellu, kelle rahalised vahendid külmutatakse. Kohalikud võimud põhjendasid oma otsust sellega, et LTTE on kantud terroristlike ühenduste loetellu, kelle vastu rakendatakse piiravaid meetmeid. Oma apellatsioonikaebustes väitsid A jt eelkõige, et LTTE ei ole terroristlik ühendus, kuna Sri Lanka valitsuse ja LTTE vahelist konflikti tuleb lugeda relvastatud konfliktiks rahvusvahelise humanitaarõiguse tähenduses. Nad väidavad, et LTTE kandmine rahaliste vahendite külmutamise loetellu on järelikult ebaseaduslik.

Kohus rõhutas esiteks, et **rakendusmäärust, mis näeb ette piiravad meetmed, tuleb eelkõige tõlgendada selle ajaloolises kontekstis**. Ühise seisukoha ja määruse ese on rakendada ÜRO resolutsiooni 1373 (2001), mis on vastu võetud pärast 11. septembril 2001 Ameerika Ühendriikides toime pandud terroriakte. Neis käsitletakse peamiselt terroriaktide ennetamist rahaliste vahendite külmutamise kaudu, et takistada näiteks isikute ja üksuste rahastamist, kes võivad toime panna terroriakte. **Nende isikute ja üksuste nimetamine, kes peavad olema kantud nimetatud määruse loetellu, ei kujuta endast selles kontekstis sanktsiooni, vaid ennetavat meetet.**

Lisaks leidis kohus, et rahvusvahelise tavaõigusega ei ole vastuolus kvalifitseerida relvajõudude tegevus relvastatud konflikti ajal „terroriaktiks“ ühise seisukoha ja määruse tähenduses. Kohus rõhutas, et kuigi rahvusvahelise humanitaarõiguse, mis reguleerib relvajõudude tegevust relvastatud konfliktide ajal, eesmärk on erinev ühise seisukoha ja määruse eesmärkidest, ei keela rahvusvahelises humanitaarõiguses ette nähtud eeskirjad väljaspool selle õigusega määratletud reguleerimisala selliseid ennetavaid meetmeid nagu need, mis võeti üksuse LTTE vastu. Viimaks tõi kohus välja, et kuigi teatavate rahvusvaheliste konventsioonide reguleerimisalast on välistatud relvajõudude tegevus **relvastatud konfliktide ajal rahvusvahelise humanitaarõiguse tähenduses, ei ole neis keelatud, et osalisriigid kvalifitseerivad „terroriaktideks“** **osa neist tegevustest või teatavad komisjonile sellistest tegevustest.**

Kõigist neist asjaoludest tuleneb, et ühist seisukohta ja määrust tuleb tõlgendada selliselt, et relvajõudude tegevus relvastatud konflikti ajal rahvusvahelise humanitaarõiguse tähenduses võib kujutada endast „terroriakti“ EL õigusaktide tähenduses.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-146/16: Verband Sozialer Wettbewerb (eelotsus — trükimeedias sisalduv reklaam, olulise teabe esitamata jätmine)

Euroopa Kohtu otsus, 30. märtsil 2017

Saksa kohtul tekkis kahtlus, kuidas tõlgendada direktiivis nr 2005/29/EÜ (ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausate kaubandustavade kohta siseturul) nõutud olulise teabe esitamist trükimeedias. Küsimuse all oli see, kas andmed toodet müüva ettevõtja (tarnija) geograafilise aadressi ja isiku kohta tuleb esitada juba trükireklaamis, mis kutsub üles ostma tooteid selles reklaamis märgitud veebilehe kaudu, või piisab, kui nende andmetega on võimalik kergesti tutvuda sellel veebilehel, mis neid tooteid reklaamib.

Euroopa Kohus selgitas, et põhikohtuasjas on trükireklaami näol tegemist ostukutsega, kui reklaamitavaid tooteid ja nende hinda puudutav teave on piisav, et tarbija saaks teha tehinguotsuse. Lisaks, et toodet müüva ettevõtja geograafiline aadress ja isik (nt ärinimi) on oluline teave, mis peab sisalduma ostukutses. **Kui sellist kohustuslikku teavet soovitakse ostukutsest välja jätta, tuleb selleks hinnata kaubandustava ning võtta arvesse kasutatud kommunikatsioonivahendi ruumilisi ja ajalisi piiranguid ning meetmeid, mida on võetud, et see teave tarbijale muul viisil kättesaadavaks teha.**

Kohus märkis, et kui interneti ostuportaali reklaamida trükimeedias, eriti kui seal esitatakse suurt hulka ostuvõimalusi erinevatelt ettevõtjatelt, võivad esineda sellised ruumilised piirangud. Kui reeglina peab teave ettevõtja geograafilise aadressi ja isiku kohta olema kirjas ostukutses, siis mõningatel juhtudel on võimalik sellest kõrvale kalduda, nt kui kaubandustava järgimisel kasutatav kommunikatsioonivahend seab ruumilisi piiranguid ning tarbijad saavad nimetatud teabe kätte reklaamitavalt veebilehelt või selle kaudu. Kohus leidis, et **liikmesriigi kohtu ülesanne** on igal konkreetsel juhul **hinnata, kas ruumilised piirangud reklaamtekstis õigustavad tarnija kohta teabe esitamata jätmist trükimeedias ja sellise teabe esitamist üksnes interneti müügiportaali tasandil.** Lisaks, **kas selline teave on seal lihtsalt ja kiirelt kättesaadav.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Tegemist on mitteameetliku kokkuvõttega EL õiguse büroo valitud kohtulahenditest. EL Kohtu otsuste ja kohtujuristi ettepanekute terviktekstidega saab tutvuda EL Kohtu koduleheküljel või EUR-Lex andmebaasis (viited lisatud).